

איך לרדת

5,000 מטר גלישה, שלג בתולי, כמעט לבד על המסלול – דברים שאתה יכול רק לחלום

עליהם באתר סקי, אבל מרגע שירדת לאוף־פיסט הם לגמרי אפשריים.

טל ניב עם הלוקיישנים הסודיים שאליהם הוא לוקח אנשים שמרוויחים כפול ממך

תחילת הליכה בסלע, פארק גלילי, ישראל

גלישה בסלע, פארק גלילי, ישראל

אז אתם עושים סקי, או סנואבורד. אתם עושים אותו כבר חמש, עשר, אולי 15 שנה. אתם די טובים באז. אולי הכנסתם גם את הילדים לעסק. מזל טוב, עכשיו זה עולה לכם פי ארבעה. אבל הכל שווה את זה. שבוע של מסלולים טובים וימים מושלמים יכול לסדר לכם את השנה. השאלה היא האם ומתי ייגמרו לכם המסלולים ותתחילו לראות את מה שמעבר להם. את השטח הגדול באמת. את החופש.

כי במקביל להתעצמות תרבות הגלישה הישראלית התפתחה בעשור האחרון הגלישה מחוץ לפיסט (Piste Off) לממדים של תנועה דתית. זאגרי משנה כמו סקי טורינג (Ski Touring) – שפחות מוכר בארץ – או הלי סקי (Helli-Ski), ופרי־ריידינג (Free Riding) מייצגים כולם פעילויות גלישה שמי תבצעות לאותה מטרה: מציאת שלג בתולי שעליו נוכל לגלוש, פחות או יותר, ראשוניים. אם אי־פעם יצא לכם לחוות גלישה בשלג עמוק, סביר שאתם כבר יודעים שמעטות החוויות שישתוו להנחת First Tracks במדרון ארוך, על שלג אוורירי ורך. שוק הסקי הבינלאומי מגיב בהתאם לדרישה, וכיום יותר מ־70% ממגלשי הסקי מיוצרים לצורך גלישה מחוץ לאתרים המסודרים, ובוודאי שמחוץ לפיסט. בשנות ה־80 וה־90 עדיין היו המסלולים שמחוץ לפיסט מעוז שליטה כמעט מוחלט של הבורד־רים. אבל ב־15 השנה האחרונות, עם פיתוח מנגוני ה"רוקר" (הרמת קצוות המגלש לקבלת יכולת ציפה יותר טובה) ומגלש Fat Ski בעל המותניים העבים, הפכו המדרונות שמחוץ לפיסט מטרה לכל גולש סקי מיומן מספיק שהתחיל לתהות מה הלאה.

אתרים גדולים שהקנו גישה למדרונות ללא פיסטים נעשו אטרקטיביים יותר, בפרט כאלה שסיפקו קלות ונוחות ירידה מהפיסט לשלג העמוק, תוך היעזרות ברשת המעליות. העלייה

החדה בכמות הגולשים מחוץ לפיסט (כשאל הסנובורדרים מצטרפים גולשי הסקי) והשיפור המתמיד של מערכת המעליות הביאו לחריש מהיר של כל המדרונות הנגישים מכל אתר דקות לאחר ירידת שלג טרי, ולעיתים אף תוך כדי ירידת השלג, כאשר כל אחד מנסה להגיע כמה שיותר מהר למדרון שבו אין עדיין אף גולש לא והשלג עודו בבתוליו. כך נולד המשפט היפה No friends on a powder day – ובמילים אחרות: התעכבת! נפלת!

גלישה בסלע, פארק גלילי, ישראל

יופי לנו. ניפגש בסוף היום בחניה. מפה לשם כבר יש עשרות, אם לא מאות, ישראל־לים שנוסעים לחו"ל כמה פעמים בשנה כדי לגלוש מחוץ לפיסט, ואתרים ידועים כמו סנט אנטון (שמתחבר ללך, צורס ושטובן), אישגל־סמנאון, מאיירהופן, שלושת העמקים הצרפתיים, טין ואחרים הפכו להיות מוכרים גם לפריקים של הדבר, שחוזרים לשם בכל שנה כדי למצוא שלג בתולי על המדרונות הגבוהים. אך אליה וקוץ בה, בדיוק כמו בחוף ים מלא נופשים ביום חם, כך גם המקומות האלה לא יכולים להפוך בלעדיים עבור אף אחד, והמציאות של אתר "חרוש" לחלוטין לאחר ירידת שלג מוכרת לכולם.

כמדריך לגלישת אוף־פיסט זה, בגדול, האתגר שלי. כי אני נדרש לספק ללקוחותיי, בראש וברא־שונה, חווית שלג ייחודית שתאפשר הנאה משלג עמוק יום אחרי יום. מה טוב בשלג עמוק? מבוא קצר: כאשר מגלש עובר על שלג, הלחץ דוחס את גבישי הקרח שממנו מורכב השלג והם נמסים, כך שהסקי מחליק למעשה על שכבה מקרוסקופית של מים. לאחר שניות המים קופאים ונוצרת מסילה – מעין "רלס" של קרח דק, שאותו מרגי־שים בגלישה חוזרת על אזור בו עבר גולש לפנינו בצורה של מכה על תחתית המגלש שיכולה להעיק לך סתימה שעשית לפני שנתיים.

מרבית הלקוחות הם גולשים טובים שמשלמים

ממיטב כספם כדי שאספק להם את הסחורה שלג אחר, בתולי. בניסיון לשפר את סיכויי השלג הטוב אני שווה לאורך רוב העונה באתרים אלטרנטיביים, קצת "נגד כיוון" האתרים המורכים למרביתנו. האתרים האלה מתאפיינים בכמות מצומצמת יחסית של פיסטים ומעליות, וכמות גדולה בהרבה של שטח נגיш, או בקיצור, גן משחקים ענק ולא מפותח בהרים. לא אחלוק כאן את כל הסודות האלפיינים המקצועיים, אבל הנה כמה אתרים שאף סוכן נסיעות לא ישלח אתכם אליהם כחלק מקבוצה. ובואו לא נדבר על גיאורגיה, יפן וקמז'טקה, שתמיד נהדר לקרוא עליהם, אבל בינינו, מי יגיע לשם. בואו נדבר על אתרים שנמצאים לא רחוק מדי, באלפים האירופיים, ואם אפשר – לא רחוק מדי מדלת המטוס.

שטח פראי, תלול וענק: מרמולאדה (Marmolada), איטליה
עדיין זכור לי הרושם הראשוני של העלייה ברכבל הישן מאראבה (Araba) למעבר פדאייה – כל המפנה הצפוני של ההר הגבוה בדולומיטים נפתח בפניי עם קרחון ענק ואינספור אפשרויות גלישה. מרהיב. גן עדן לפרי־רייז, מרחק שלוש מעליות בלבד מהסלה־רונדה.

גם ימים שבהם אני מדריך במרמולאדה עם גולשים טובים במיוחד נגמרים לרוב לאחר שלוש גלישות (ו־5,000 מטר גובה) ושרירי ירך כואבים במיוחד. ההר הגבוה, שיותר מ־1,200 מטר מפרי־דים בין פסגתו למעמקיו – שם נמצאים הקרחון הגדול ומעלית – מציע חווית גלישה בשטח פראי, תלול וענק. המפנה הצפוני שומר על השלג "פודרתי" לאורך זמן רב, והמדרונות הארוכים והתלולים מקנים חווית גלישה ייחודית. העובדה שמרבית הגולשים בסלה־רונדה באים לאזור בזכות איכות הפיסטים רק מוסיפה לבידוד בעת הירידה

מהפיסט. לכל אלה מצטרפים כמובן אווירה איטלקית מקומית, יין ואוכל טוב ונופים מרהיבים.

בידוד ושלג עמוק: פלהורן־נבלהורן (Frllhorn-Nebelhorn), גרמניה/אוסטריה

האתר הביתי שלי. הציפייה, או למעשה חוסר הציפייה למשוהו מיוחד, זימנו לי בגלישה הראשונה את אחת החוויות הזכורות לי ביותר בתחום הפרי־רייז: תחושת בידוד, שלג עמוק ואיכות גלישה יוצאת דופן. עם כמעט 100% גולשים מקומיים ומעט מאוד תיירות, נשארו האתרים כאן מחוץ לרדאר של הגולש הישראלי. באחד האזורים

מטרי של פאודר, מגרמניה לאוסטריה, וכמובן שניצל מקומי. **טיפים:** ביום עם מזג אוויר קר במיוחד אל תותווזו על סאונה – ולא, אי אפשר עם בגד ים, אבל נראה אם אחרי 15 דקות ב־110 מעלות עדיין תשימו לב למה קורה סביבכם.

Marmolada
מיקום: דולומיטים, איטליה.
עונה: דצמבר־מאי.
הפרשי גובה: 2,000 מטר.
עיירות: Arabba, Malga Ciapela.
שדה תעופה קרוב: שדה תעופה קרוב: **אסור להחמיץ:** 1,200 – Lydia מטר.

לשחרר הנדבוקס ולטוס למטה בקו ישר (מומלץ בליווי מדריך). **טיפים:** בסקי פאס של הסלה־רונדה אפשר לגלוש גם במרמולאדה.
Fellhorn-Nebelhorn
מיקום: בוואריה, גרמניה/אוסטריה.
עונה: דצמבר־אפריל.
הפרשי גובה: 1,000–900 מטר.
עיירות: Oberstdorf (Germany), Riezlern (Austria).
שדה תעופה קרוב: מינכן/ ציריך.
אסור להחמיץ: Fellhorn-Westegg, כ־1,000 מטר.

גלישה בסלע, פארק גלילי, ישראל

העשירים ביותר במשקעים באלפים, גם בפסגות של 2,100 מטר, כל מה שצריך זה לעלות עשר דקות ברגל עם המחליקיים על הגב כדי להרוויח מדרון בתולי בלי אף גולש אחר ושלג עמוק. בירה בווארית, אוכל טוב ומחירים נמוכים משלימים מבחינתי חוויה של גלישה אקסטרימית באחת הפינות הנחות מוכרות באלפים.

מדרונות רחבים וערוצים צרים: אנדרמאט (Andermatt), שווייץ

אתר שכל מטרתו גלישת אוף־פיסט. ארבעת הפיסטים וארבע המעליות לא ממש הולכים לקראת גולשי הפיסט, והפרשי גובה של 1,600 מטר לצד אפשרויות גלישה בתאי שטח תלולים הפכו את העיירה השווייצרית המנומנת לאחד היעדים המוכרים בעולם לגלישת אוף־פיסט. אנדרמאט נעה בין מדרונות רחבים ותלולים לקולווארים (ערוצים וגאיות) צרים ושבהם צריך לעמוד טוב על הסקי, לקחת נשימה עמוקה ולה־תמסר. גם באנדרמאט, יום עבודה ממוצע שלי מתחיל במעלית הראשונה בשמונה וחצי בבקר ונגמר בארבע אחר הצהריים עם שלושה ראנים ו־5,000 מטר של הבדלי גובה.

תלול וקיצוני: לה־גראב (La-Grave), צרפת

אם באנדרמאט היו ארבעה פיסטים, במכה של הגלישה האקטרימית ברכס הצרפתי של ה־Les Ecrins אין אפילו פיסט מלא אחד לרפואה. מעלית ישנה משנות ה־80, קרחון ופסגות של מעל 3,500 מטר יוצרים תשתית לאחד מהמי־קומות המיוחדים בעולם לגלישה אקסטרימית. מרבית הירידות תלולות מאוד, והסקי קיצוני למדי. החבל שאני סוחב בעבודתי לצורך חילוצים באתרים אחרים משמש בלה־גראב ככלי עבודה שגרתי, וכמעט בכל ירידה יש מצוק שבו אני צריך להגליש למטה את לקוחותיי. אתר שאיננו לרכי לבב, אבל מתאים מאוד למי שמחפשים חווית גלישה טוטאלית.

הרפתקאות ושלג בכמויות: פיברברון (Fieberbrunn), טירול, אוסטריה

תודו שאין לכם מושג איפה זה גם אם חרשתם את טירול אינספור פעמים. האתר קרוב מאוד לאתר קיצצהייל (Kitzbühel) המפורסם, ומשרת כמעט אך ורק גולשי פרי־רייז בשילוב עם פאן

מטרי של פאודר, מגרמניה לאוסטריה, וכמובן שניצל מקומי. **טיפים:** ביום עם מזג אוויר קר במיוחד אל תותווזו על סאונה – ולא, אי אפשר עם בגד ים, אבל נראה אם אחרי 15 דקות ב־110 מעלות עדיין תשימו לב למה קורה סביבכם.

Andermatt
מיקום: מחוז אורי, מרכז שווייץ.
עונה: נובמבר־מאי.
הפרשי גובה: 1,600 מטר.
עיירה: Andermatt.
שדה תעופה קרוב: ציריך.
אסור להחמיץ: Gemsstock-Hospental, כ־1,500 מטר.

של שטח מדהים. בסוף המסלול בית קפה וחזרה במונית לאנדרמאט (מומלץ בליווי מדריך). **טיפים:** ככל שייכולת הגלישה שלכם גבוהה יותר כך יהיה אפשר למצוא את הפוטנציאל האדיר של האתר.
Fieberbrunn
מיקום: טירול, אוסטריה.
עונה: דצמבר־אפריל.
הפרשי גובה: עד 1,000 מטר.
עיירה: Fieberbrunn.
שדה תעופה קרובים: אינסברוק, מינכן.
לא להחמיץ: אחת האפשרויות מה־Wildseeloder בתנאי שלג טובים.
טיפים: שילוב מושלם בין פרי־רייז לפרי־טייל.

גלישה בסלע, פארק גלילי, ישראל

פארק גדול. למרות הגובה הנמוך יחסית של הפסגות ובגלל המיקום הצפוני של האתר, כמויות השלג בו גדולות באופן ממוצע. 45 ק"מ של פיסט ועשר מעליות מספרים את כל הסיפור. בואו עם רצון להרפתקה ורגליים חזקות, ולא תתאכזבו.

ענק ויפהפה: גרסוניי־אלאניה־סנט ז'אן (Gressoney-La Trinite Alagna-Saint Jean), איטליה

לא סתם אתר עם שלושה שמות. האתר הענק הזה מחבר במעליות שלושה עמקים ואינספור אפשרויות פרי־רייז על הגבול השווייצרי־איטלקי. בפעם הראשונה שגלשתי שם עם לקוחות, ברוחות של 80 קמ"ש, שלג שירד אופקית וטמפרטורה שמשאירה את האפס מעלות הרבה מאחור, תהיתי כמה חכם היה לעלות כל כך גבוה. יום לאחר מכן התבהרו השמיים והתצפית מהמון־בלאן ועד למילאנו, יחד עם פאודר ושמש ושלוש העמקים הענקיים, השכיחו מהר מאוד את הטראומה.

גרסוניי הוא אחד המקומות שאליהם אני הכי נחנה לחזור. אווירה איטלקית נוחה, אוכל ויין טובים, ועונה שנמשכת מנובמבר ועד סוף מאי. בקיצור, קשה לצנח. אגב, גרסוניי מתאימה גם לגלישה על הפיסט, וממדיו של האתר מאפשרים לבלות בו ימים בלי לחזור על אותו ראן פעמיים.

מה שאתם זוכרים: סנט אנטון (St. Anton), אוסטריה

טוב, סביר שאתם כבר מכירים. למעשה סנט אנטון היא העיירה הגדולה מבין חמישה כפרים שונים (כולל גם לך, צורס, שטובן וווארט) הנמ־צאים במחוז Arlberg באוסטריה. אין אף מקום אחר בעולם עם כל כך הרבה גולשים מחוץ לפיסט בו זמנית. המיקום הצפוני של הרכסים מזמין הרבה עננות שלג בחורף, כך שממוצע המי־שקעים בארלברג גבוה יותר מבכל מקום אחר באוסטריה. מאות קילומטר של פיסטים מאפש־רים חוויה ורסטילית של גלישה און/אוף פיסט, קורסים ואפיה סקי (שעושה רושם לא פחות חשוב מהגלישה עצמה).

טל ניב, מדריך טיפוס וגלישה, מתגורר באלפים הבוואריים ומנהל את ביה"ס לטיפוס הרים וגלישה "האונטיינס", ההרציע פעילויות טיפוס הרים וגלישה למתחילים ולמומחים. www.harim-mountains.com

Gressoney
מיקום: וואל דה אאוסטה, איטליה.
עונה: נובמבר־מאי/יוני.
הפרשי גובה: עד 2,400 מטר.
עיירות: Stafal, Champoluc, Alagna Valsesia.
שדה תעופה קרוב: מילאנו.
לא להחמיץ: כל אחד מהמסלולים היורד לעיירה מה־Stolembeerg.
טיפים: פסטה היא רק מנה ראשונה באיטליה.

Snakt Anton, Lech, Zürs
מיקום: פור ארלברג/טירול (Vorarlberg), אוסטריה.
עונה: דצמבר־אפריל.
הפרשי גובה: עד 1,200 מטר.
עיירות: Sankt Anton, Stuben, Lech, Zürs, Warth.
שדה תעופה קרוב: ציריך, מינכן, אינסברוק.
לא להחמיץ: את אתר הסקי ב־Stuben.
טיפים: להישאר על הפיסט, תהיו שם לבד.

גלישה בסלע, פארק גלילי, ישראל

^[1] צילום: ארכיון טל ניב